

forhøje bruttoavance med beløb svarende til de i henhold til huslejelovgivningen gennemførte *huslejeforhøjelser*.

Endvidere er som ny bestemmelse (stk. 4) i § 1 indsat en regel, der giver industri- og håndværksvirksomheder ret til at forhøje bruttoavance med beløb, der svarer til de ved *rationalisering* efter 1. november 1968 indvundne besparelser i udgifter til direkte arbejds løn og besparelser i forbrug af råvarer og hjælpematerialer.

Bestemmelsen var i bemærkningerne til lovforslaget begrundet således:

Den i den gældende lov indeholdte definition af handelsvirksomheders bruttoavance som alene omfattende differencen mellem salgspris og indkøbspris er ensbetydende med, at omkostningsbesparelser i disse virksomheder ikke påvirker størrelsen af den efter loven tilladte bruttoavance. Disse virksomheder har herved mulighed for gennem rationalisering at forbedre deres indtjenings- og konkurrenceforhold.

Som den gældende lovs § 1 er formuleret, medfører den derimod, at en nedgang i industri- og håndværksvirksomheders udgifter til direkte arbejds løn og til forbrug af råvarer og hjælpematerialer pr. vareenhed skal give sig udslag i, at priserne nedsættes tilsvarende. Hvor sådanne besparelser hidrører fra øgede investeringer og deraf øget arbejds effektivitet, vil det være rimeligt, at virksomhederne får adgang til at dække de øgede investeringsomkostninger gennem en forhøjelse af bruttoavance, idet virksomhederne i modsat fald vil have direkte tab ved sådanne rationaliseringsforanstaltninger.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er derfor at fjerne den rationaliseringshæmmende effekt for industri- og håndværksvirksomheder, som den gældende lov indebærer. Det bemærkes, at der herved alene åbnes adgang til at undlade en nedsættelse af priserne svarende til de opnåede besparelser, og at en nedgang i råvarepriser, told m. v. fortsat må give sig udslag i tilsvarende nedsættelse af priserne.

Det er hensigten, at monopoltilsynet udsender en vejledning om beregningen af de besparelser, der omfattes af bestemmelsen.

Efter den hidtidige lov kunne monopoltilsynet i særlige tilfælde dispensere fra avancestoppet. Da man fandt det ønskeligt at udvide og nærmere præcisere de omstændigheder, hvorunder tilsynet burde kunne dispensere, er *dispensationsbestemmelsen i § 2* nu ændret således, at der gives monopoltilsynet adgang til at give generelle tilladelser f. eks. for nærmere afgrænsede vareområder og brancher.